

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת אליהו ברוכי
משה גפני
יעקב אשר
יצחק פינדרוס

5435/25/פ

הצעת חוק זכויות החולה (תיקון – טיפול רפואי לקטין מגיל 15 ללא נוכחות הורה), התשפ"ה–2025

1. הוספת סעיף 66 בחוק זכויות החולה, התשנ"ו–1996¹, אחרי סעיף 6א יבוא :

"טיפול רפואי 66. (א) בסעיף זה –
לקטין ללא נוכחות
נציגו

"מרפאה ראשונית" – מרפאה קהילתית לרפואה
ראשונית, ובכלל זה רפואת ילדים ורפואת
משפחה ;

"נציג" – הורה של קטין או אפוטרופוס שמונה
לקטין לפי הוראות חוק הכשרות
המשפטיות ;

"קטין" – מי שמלאו לו 15 שנים וטרם מלאו לו 18
שנים.

(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף 15, טיפול רפואי
שגרתי במרפאה ראשונית, לרבות טיפול שיניים
שגרתי, כמפורט להלן, יינתן לקטין אף ללא נוכחות
נציגו, ובלבד שניתנה לטיפול הרפואי הסכמה
מדעת לפי הוראות פרק ד' :

¹ ס"ח התשנ"ו, עמ' 327.

(1) בדיקה רפואית ;

(2) התערבות רפואית לצורך טיפול ;

(3) מסירת אבחנה רפואית ;

(4) מסירת המלצות להמשך הבירור
והטיפול הרפואי.

(ג) מטפל הנותן לקטין טיפול רפואי כאמור
בסעיף קטן (ב), ימסור לו לגבי הטיפול מידע רפואי
כהגדרתו בסעיף 13(ב), בדרך התואמת את גילו של
הקטין, הבנתו ומידת בגרותו ובשלותו.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ב), סבר מטפל כי
קטין שהגיע לטיפולו אינו בעל בגרות או בשלות
הנדרשת לשם הבנת המידע הרפואי כאמור בסעיף
קטן (ב), או כי בנסיבות העניין נדרשת נוכחות נציג
הקטין בעת מתן הטיפול הרפואי, רשאי הוא
להתנות את מתן הטיפול הרפואי בנוכחות נציגו.

(ה) מטפל שנתן טיפול רפואי לקטין לפי הוראות
סעיף קטן (ב), יתעד ברשומה הרפואית כי הטיפול
ניתן ללא נוכחות נציגו של הקטין וכן יציין את
האופן שבו ניתנה הסכמתו מדעת של נציגו של
הקטין."

דברי הסבר

כיום, טיפול רפואי לקטין ניתן לרוב רק בהסכמתו ונוכחותו של הורה או אפוטרופסו של הקטין,
למרות שלפי עמדת משרד הבריאות כפי שעוגנה בחוזר "ביקורי קטינים במרפאה ראשונית ללא מלווה"
ניתן לתת טיפולים רפואיים שגרתיים גם ללא נוכחות הנציג של הקטין כמפורט בחוזר (חוזר מספר
04/2004, מיום 18 בפברואר 2004).

קטין מגיל מסוים רשאי לבצע פעולות רבות, כדוגמת הנפקת רישיון נהיגה, הקמת עסק רשמי, עבודה
בשכר, פתיחת חשבון בנק, החזקת כרטיסי אשראי ועוד, אך בפועל, לטיפול רפואי שגרתי, קטין נדרש
לבוא עם נציגו – מציאות שמערערת על בגרותו ועצמאותו של הקטין, מקשה על ההורים ופוגעת
בתעסוקתם.

לפיכך, מוצע לתקן את חוק זכויות החולה, התשנ"ו–1996 (להלן – החוק), ולקבוע כי טיפול רפואי
שגרתי במרפאה ראשונית (כדוגמת קופת חולים), לרבות טיפול שיניים שגרתי, יינתן לקטין בן 15 ומעלה

אף ללא נוכחות נציגו, ובלבד שניתנה לטיפול הרפואי הסכמה מדעת לפי הוראות פרק ד' לחוק.
עם זאת, מוצע כי לגורם המטפל תהיה האפשרות לדרוש את נוכחות נציגו של הקטין, למשל במקרים
שבהם הקטין אינו מבין את משמעות הטיפול או השלכותיו או שישנה מניעה אחרת שהטיפול יינתן ללא
נוכחות נציגו של הקטין.

מוצע כי במקרה שבו הוענק טיפול רפואי ללא נוכחות נציגו של הקטין, יסביר לו המטפל, בין היתר, על
מצבו הרפואי, על הטיפול שיינתן לו ועל השלכותיו בדרך התואמת את גילו, הבנתו ומידת בגרותו ובשלותו
ויתעד ברשומה הרפואית כי הטיפול ניתן ללא נוכחות נציגו של הקטין, תוך ציון הפרטים ואופן ההסכמה
שהתקבלה על ידי נציג הקטין.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ז בטבת התשפ"ה (27.01.2025)